

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnosti prejemam:
ceilo leto	K 24—
noi leta	12—
četrti leta	6—
pa mesec	2—
celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrti leta	5:50
na mesec	1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vratajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (I. nadstropje na levo), telefon št. 34.

Besede in dejanja.

Na starega leta dan je »Slovenec« na njivi klerikalne frazeologije pobral vse, kar mu je prišlo pod roke in je povezel šopek evtek in konjen ter ga poklonil svojim čitateljem kot novotelo voščilo.

Besedi je bilo mnogo, besedi o narodnosti, o boju za slovenstvo in njega koristi, o novem gibanju med Slovenci, o narodni probudi, o narodnem odporu in o večjem umevanju narodnih vprašanj. Tako zelo je narodna žila »Slovenčeva« bila, da je naseč najkrepkejše besede za krvave krivice, ki se gode Slovencem na Koroškem.

Besede, same besede in nič drugačia kakor besede.

Bil je nekdaj mož, ki je cinočno rekel: Besede mi služijo v to, da z njimi prikrivajo svoje misli.

Klerikalcem služijo besede v to, da z njimi prikrivajo svoja dejanja.

Na jeziku imajo najlepše besede, tujihova dejanja pa so v največjem nasprotju s temi njihovimi besedami.

V tistih dneh, ko so klerikaleci vrgli v svet največje tirade o novi narodni probudi in o narodnem odporu, prav v tistih dneh so storili naroden skandal najhujše vrste, naroden skandal, ki je toliko večji, ker mu je izvor v umazanem koristolovstvu.

Tisti ljudje, ki so na Silvestrovo tako močno trobentili o narod, naredili, so imenovali bismarkovega Gailhoferja za dejelnega stavbnega svetnika; tisti ljudje, ki so tako ginaljivo peli o krivicah, ki se gode slovenskemu narodu, so nastavili nemškega nacionalca, ki še dobro slovenski ne zna, in sicer ga nastavili, ne da bi bilo dotično mesto razpisano; tisti ljudje, ki so govorili o zatihanju Slovencev, so se izkazali kot zatihraci Slovencev in Slovenov, ker samo zato niso hoteli v smislu predloga narodno - napredne stranke razpisati službe, da bi ne mogel zanj kompetirati noben slovenski ali slovanski inženir; tisti ljudje, ki so govorili o slovenskih pravicah, so storili kruto krivico mnogim slovenskim inženirjem, ker so prednje vrnili nemškega nacionalca Gailhoferja.

V časih, ko odrivajo slovenske uradnike kolikor je le mogoče, ko za Slovenca ni nikjer prostora v avto-

nomnih službah, ko zahtevajo v nemških in nemškutarskih krajih pri oddaji javnih služb od kompetenčnih tudi dokaz, da so nemške narodnosti in ko morajo uradniki prisegati n. pr. na Dunaju, da bodo vedno varovali nemški značaj tega mesta — v takih časih so se drznili slovenski (!) klerikaleci nastaviti v dejelni službi na Kranjskem nemškega nacionalca in so zmogli celo to brezstidnost, da dotične službe niti razpisali niso, samo da bi se ne mogel oglašiti noben drug in morda celo sposobnejši prosilec.

To je naroden skandal, da si večjega skoraj ni mislite. A ko so klerikaleci storili ta brezprimerni narodni skandal, so sedli za mizo in pisali za »Slovenca« bombastične članke o svetem narodnem boju in o krivicah, ki se gode Slovencem.

Nevolja in jeza se morata polasti človeka, če bere »Slovenčev« besedilje o narodnostih načelih, o prikrajanah pravicah Slovencev in o potrebi boja in odpora, potem pa s temi besedami primerja dejanja klerikalne stranke. Tako hinavstvo se mora vsakemu gabiti.

Pač res: klerikalcem služijo besede o slovenstvu in o narodnosti samo v to, da z njimi prikrivajo svoja dejanja. A tudi največje plohe besedi in fraze bodo zategnile resnice, da je klerikalcem narodnost samo plasč, s katerim zakrivajo svoje politično pirlatstvo.

Ogrsko.

Pogajanja so popolnoma razbita, na Ogrskem je ex - lex stanje — tako se glase najnovješta poročila iz Budimpešte in z Dunaja. Lukacsevi dosedanji poskusi dosegli s strankami sporazum, so se torej popolnoma izjavili. Lukac pa kljub temu še nikač popolnoma obupal, temveč hoče napraviti nov poskus. Sklicati hoče voditelje vseh strank in jih vprasati, kdo od njih bi podpiral novo ministrstvo; vedel bi rad, ali bi novo ministrstvo imelo za seboj večino ali ne. Misli celo, da ni izključen kabinet, v katerem bi bile zastopane vse stranke. Upa, da bo konferenca voditeljev strank imela uspeh, in da bo s tem storjen korak naprej. Konferenca se vrši že jutri pri dr. Wekerlu. Če bo pa konferenca brezuspešna, bo državni razbor razpuščen; od novih volitev pričakuje vlada večino zase.

ne in kirurgije ter magistrom poroslovja.

Zdravniško prakso je začel I. 1859. kot sekundarij na kirurščinem in sifilitičnem oddelku na mestni bolnici v Trstu. Na tem oddelku je bil takrat primarij dr. Cappelletti, ki se je izšolal v Parizu in slovel kot znamenit zdravnik.

Dve leti je pokojnik zavzemal mesto sekundarija v Trstu. Tekom tega časa, namreč v letu 1859., je imel obilo dela in skrb z ranjenimi, ki so jih dovažali z bojišč v Italiji.

Leta 1860. je bil imenovan sekundarijem in dejelni bolnici v Ljubljani, in sicer na medicinskom in blazničnem oddelku primarija dr. Zhubra. Ko je Zhuber stopil v pokoj, je dr. Karel Bleiweis ta dva oddelka samostalno vodil kot primarij do leta 1862. in žel za svojo marljivost in spremnost splošno priznajan. Toda raznina so bile take, da narodni dr. Bleiweis vzlič temu ni postal primarij, nego je bilo to mesto podeljeno drugemu zdravniku. Za narodnega človeka tedaj ni bilo boljšega mesta v domovini! Dr. Bleiweis je tedaj izstopil iz dejelne službe in je šel kot praktični zdravnik v Kranj, rojstno mesto svojega očeta, kjer je ostal do I. 1865. Tedaj je bil imenovan za c. kr. okrajnega zdravnika v Tolminu. To je bila ugodna služba v prijaznem kraju; dr. Bleiweis jo je pač nasto-

Izhaja vsak dan zvezčni izvzemni nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petrostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnemu naj se pošlje naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6:50
na mesec	2:30
celo leto	K 28—
pol leta	13—
četrt leta	6:50
na mesec	2:30

za Ameriko in vse druge dežele:

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma

Upravnemu: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85

Kreta.

Iz Aten se poroča, da je krečanski parlament sklenil, naj se prebekte lanskoga leta v višini 1 mil. frankov porabi za nakupovanje vojnega materiala, vojaška služba se skrajša, zato pa se zviša število rekrutov. Ustanovi se tudi loterija v korist fondu za narodno obrambo otoka.

Križ na Kreti se je sploh zopet zelo poostrial, to pa vsled tega, ker je nova vlada prisegla zvestobo grškemu kralju. Turška vlada — tako se s turške strani zagotavlja — ne bo nikdar dovolila, da bi kaka krečanska vrla komu drugemu prisegala zvestobo kot turškemu vladarju.

Turška vlada krečanskemu kabinetu sicer ne mara delati sitnosti, zahtevati pa mora, da se upoštevajo pravice sultanova na Kreti. Korak krečanske vlade pomenja resno nevernost za evropski mir. Velevlasti, ki so šele pred kratkim uredile razmere na Kreti, se bodo v slučaju kakega konflikta gotovo postavile na stran Turčije.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 31. dec.

Danes popoldne se je občinski svet ljubljanski zbral k izredni seji, kateri je predsedoval župan Hribar, ki je konstituiiral sklepnost, potem pa je nadleževal tako - le:

»Danes dopoldne sem dobil vest, da je za vedno zatisnil oči podžupan ljubljanski (obč. svetniki se dvigajo raz sedež)

dr. Karel vitez Bleiweis - Trstenški.

V njem je izgubila Ljubljana eno svojih najmarkantnejših osebnosti. Pokojnik je stal od svoje zgodnje mladosti v prvi vrsti bojevnikov za našo narodno stvar. Član občinskega sveta je bil celih 34 let, od I. 1865 do leta, ko je vsled starosti in bolnosti odložil svoj mandat. Občinski svet ga je počastil svoječasno s tem, da ga je izvolil podžupanom in častnim občanom. Pokojnik je bil izredno delaven član v premognih občinah, med drugimi predvsem v policijskem in zdravstvenem odseku; povsod je deloval z izredno trudljivostjo. Njemu ima Ljubljana zahvaliti za marsikatero dobro inicijativo. Vstali ste, častiti gospodje, v znak sožalje raz sedeže. Vabim Vas, da se udeležite pogreba polnoštevilno. Na rake bom dal položiti imenom mesta venec s trakovi. Vaš iz-

pisnik.

C. kr. 3. korno poveljstvo v Gradcu naznanja za nastanjevanje častnikov zahvalo.

C. kr. poštno in brzovljavo ravateljstvo v Trstu naznanja, da za sedaj ni mogoče napraviti poštne filialke na Tržaški cesti. Zgodi se, ker hitro bodo finance dovoljene.

Kreditno društvo mestne hranilice naznanja konstituacijo odbora.

Z Dunaja je došel dopis, da ni mogoče premestiti smodnišče z ljubljanskima polja. Župan pravi, da bo vojaška oblast menda šele takrat izprevidela upravičenost želje občinskega sveta, kadar se bo vsled kake eksplozije podrlo pol Ljubljane.

Južna železnica upravičuje v daljšem dopisu upravičenost zvišanja tarifov.

Došla so nekatera izvestja.

Ko se je bil odobil zapisnik javne seje, je v roke župana napravil obljubo novosprejeti meščan gospod Matija Zalar.

studencu, na katerega svetu je dejel na prizadevanje pokojnika in s posebnim njegovim sodelovanjem zgradila l. 1875. dejelno blaznico, ki je bila za svoj čas skozinsko moderna. Pokojnik dr. Bleiweis je porabil ves svoj vpliv, da je dejela sezidal blaznico; da bi bila sezidana po najboljših uзорih, je prepotoval Avstrijo, Švico in Nemčijo in prestudiral vse moderne blaznice ter na podlagi svojih studij sestavil program za novo dejelno blaznico.

Sedanja dejelna blaznica je zgrajena povsem po programu in po načinu pokojnika in je bila za svojo dobo uzorna. Ustanovitev te blaznice je pomenila za Kranjsko velik napredok in ta napredok je v prvi vrsti zasluga Bleiweisa.

Velik ugled, ki ga je užival dr. Karel vitez Bleiweis kot zdravnik, je sam po sebi nanesel, da je bil pokojnik vse desetletje praktičnega izvrsjevanja svojega poklicu reprezentant vsega zdravniškega stanu. Čim je bil ustanovljen dejelno zdravstveni svet, je bil poklican vanj tudi dr. Bleiweis in je bil njega član od ustanovitve do svoje smrti. Ko je bila ustanovljena kranjska zdravniška zbornica, je postal dr. Bleiweis njen načelnik in je zavzemal to mesto, dokler se ta korporacija ni prostovoljno razšla.

Po vpokojenju prejšnjega člena v dejelničnih blagovoritvenih zavodov

profesorja dr. Valente, je bil pokojni Bleiweis tudi provizorični vodja teh zavodov celih pet let.

Kar je pokojnik puščal njegov poklic prostega časa, je vsega posvečeval delu za narodni in občni blagov. To delo v javno korist mu je vsežito toliko časa v malagalo toliko opravkov in skrbi, da je privatno zdravniško prakso čisto opustil. Ljubele se ga vzlč temu klicali in radi klicali, ne le ker so ga čislili kot zdravnika, marveč tudi ker pokojnik količaj revnejšim ljudem ni nikdar nič — računal. Dobroščen in usmiljen je bil ta zdravnik, da malo takih in pri tem je imel kot primarij upravnično plačo in penzijo.

Več kot štiri deset let je stal pokojnik v središču vsega narodnega, političnega in družabnega življenja v Ljubljani.

Tisti časi so bili pri nas časi idealizma. Dela je bilo mnogo, delavev pa malo. A šlo je vendar, ker je takrat imela mladina navdušenje za delo in vztrajnost. Takrat ljudje še niso bili tako praktični, kakor so dandanes, in to je bila prava sreča. Kje bi bili še danes, ko bi nam ne bili idealisti prejšnjih časov s svojo požrtvovalnostjo ustvarili podlage vsemu temu, kar sedaj imamo.

Eden najzaslužnejših med idealičnimi tiste dobe je bil dr. Karel Bleiweis.

Srečno novo leto!

Preden župan zadnjo sejo letosnjega leta zaključi, se prav presrečno poslovi od občinskih svetnikov. Hotel je dati pregled o delovanju občin. sveta v preteklem letu, pa je prehlajen in teško govoril. Letosnje leto je bilo zelo zanimivo v marsikaterem pogledu. Sej je bilo 25; 10 rednih in 15 izrednih. Obravnavalo se je 533 poročil. Od odsekov je imel največ sej finančni odsek, namreč 107. — Vlog je došlo 54.332, nerešenih je le samo 1%. Blagajnica je raznim fondom vrnila izposojeni denar, ko je najela glasom sklepa občinskega sveta posojilo. Vsečiliški fond ima danes 40.000 K premoženja, fond za most na koncu Opearske ceste 50.000 K, rezervni fond ima 34.000 kron. — Prebitka izkazuje mestna blagajnica 46.274 K. Za stvari, ki niso bile v proračunu, se je izdal 31.147 K, nad finančnim stanjem se torej ni pritoževali. Uradnikom so se zvišale plače že preteklo leto, letos pa se zvišajo še temi najnižji. Za ubožec se je izdalok okoli 10.000 K več kot lani. Redni in izredni izdatki rastejo. Zupan se zahvaljuje občinskemu svetnikom za prijateljsko dobrohotnost in ljubeznjivost. Zahvaljuje se uradništvu za vestno izvrševanje poslov in vladnemu zastopniku Kremensku za priznalna poročila. (Dr. Triller: »Ce ga bomo preveč hvalili, bodo drugega poslali!«) Slednji voči župan vsem prav srečno in veselo novo leto.

Podžupan dr. Tavčar se zahvaljuje županu imenom občinskega sveta za vestno in spretno vodstvo ter mu želi v novem letu zdravja in podjetnosti.

Javni seji sledi nato tajna seja.

Infamija „Slovenca“ — ne pa fragedijo.

Dne 31. decembra 1909. je priobčil „Slovenec“ članek z naslovom „Tragedija Auer-Dr. Oražen“. Vidi se temu članku, da je namen „Slovenčevega“ uredništva oblatiti svojega političnega nasprotnika, ker list je priobčil le tožbo g. Jurja Auerja, ne pa tudi odgovor dr. Oražen na to tožbo, dasi mu je bil ponujen od dr. Voduška. Izrode orientalske fantazije židovskega odvetnika, ki je bil očvidno in kakor se je v razpravi sami tudi pokazalo napačno informiran od g. Jurija Auerja, predčuje poštenjak „Slovenec“ javnosti kot nepotitno resnico. V to pravdo je zapletel g. Jurij Auer tudi svojo sestro, mojo ženo, katera ima pa s celo zadevo toliko opraviti kakor Pilat s Credo. Bilo mu je očvidno le na tem, da oblati čisto po nedolžnem še svojo sestro, proti kateri se je obnašal vedno surovo in žaljivo. In ker se mi dozdeva, da se tudi gospodje pri „Slovencu“ ne sramujejo indirektno žaliti ženske, ki se ne more braniti z enakim ostudnim orožjem, zato svarim jaz dotične gospode, da puste mojo ženo v miru. Nisem namreč mož, ki bi pustil krično, pa bodisi direktno ali indirektno žaliti svoje žene. Upam, da me bodo gospodje, kateri imajo na vrvici hijene pri „Slovencu“, razumele! Ker je „Slovenec“ priobčil le tožbo gosp. Jurja Auerja, zato priobčujem tudi jaz odgovor na to tožbo, da se javnost na ta način informira o celi zadevi. Vsebina odgovora, katerega sem vložil po svojem zastopniku g. dr. Božidarju Vodušku na c. kr. trgovsko sodišče glasi se tako-le:

Trditev g. Jurja Auerja, da sem ga prisilil v sklepanje kupne pogodbe je naravnost izmišljena. V kratkih potezah hočem orisati zgodovino imenovane pogodbe.

Iz te zgodovine je razvidno kam je spravila nedelavnost, nespobnost in deloma tudi še bahovost g. Jurja Auerja nekdaj tako cetoče premoženje njegovih roditeljev. Gotovo je, da bi bilo to premoženje prišlo končno nedvomno v konkurs če ne bi bil jaz sprejel od pooblaščencev Jurija Auerja samih stavljene mi ponubde, da naj kupim njegov delež. Branil sem se prevzeti to podjetje, ker sem vedel, da je bilo tako zavzeno in gmotno tako na slabih nogah, da je bilo malo upanja rešiti ga pretečega propada. Da sem prevzel to podjetje in si nakopal s tem velikančnih skrbi in dela, rešil sem premoženje g. Jurija Auerja, ki bi drugače pri neizogibnem konkuru prišel ob vse. Če se mi je pa posrečilo z neumorno delavnoščjo vstajal sem prvi in šel spat zadnji — rešiti to podjetje pretečega pogina, je to pač moja zasluga ne pa g. Jurij Aterja.

Zgodovina je torej sledeča: Ko sta dne 9. februarja 1897. gospa Ana Auer in tako za njo dne 11. februarja 1897. g. Jurij Auer umrla, ostala sta na domu brata Jurija in Pavel Auer. Kako je ranjil oče mislil o svojem sinu Juriju, pač oporoka z dne 30. marca 1891. v kateri pravioče, da naj se podaljša Juriju var-

stvo, ako ne bo kazal do svojega 24. leta več štedljivosti in resnobnejšega mišljenja. No, gosp. Jurij Auer je postal potem polnolet in svojeprevar ře za živa svojega očeta, ali poboljšal se ni nič. Po smrti očeta predlagala sta sodišča po svojem zakonitem zastopniku g. Dejaku pri sodišču, da se naj izroči oskrba za puščinskega premoženja zlasti tudi pivovarne g. Juriju Auerju. Izkazala sta mu svoje zaupanje, hoteč ga spraviti na pot rednega in resnega dela. Ali značaj g. Jurija Auerja je bil že takrat notorno znan, in sodišče samo ni hotelo ustreči temu predlogu v polni mjeri. Imenovalo ga je z odlokom z dne 20. februarja 1897. le sooskrbnikom zapuščine poleg pivovarne g. Otona Ferlesa. Značilno za tedanje vedenje in življenje g. Jurija Auerja je izjava g. Otona Ferlesa, ki je bil v Auerjevi hiši že od 1. 1893., v zapisniku z dne 29. aprila 1897., ki se v bistvu tako-le glasi: „Delovanje g. Jurija Auerja pri podjetju je enako ničli, o pivovarstvu ne razume nič, in če g. Dejak predlaga, da se mu naj vzame sooskrba zapuščine, je ta predlog po mojem mnenju brezpredmeten, ker g. Auer sploh ničesar ne oskrbuje in ne dela.“ Kmalu se je prepričalo tudi sodišče, da delovanje g. Auerja ni v prilog podjetja, in sodišče samo mu je odvzelo z odlokom z dne 24. avgusta 1897., pol leta poprej izročeno mu sooskrbo zapuščine. To sodišče in c. kr. nadsodišče v Gradišču, ki je odločilo o rekurzu gosp. Auerja zoper imenovani odlok, poudarjata soglasno, da se je izkazal g. Auer naravnost nesposobnim za izročeno mu sooskrbo.

Potem je nastopil oskrbo zapuščine g. Dejak in jo obdržal do svoje smrti l. 1900.

Po smrti g. Dejaka izročila sta moja sedanja žena in njen brat Pavel g. Juriju Auerju zoper oskrbo pivovarne. Hotela sta ga s tem privesti na pot rednega dela. Ali bil je v svojem nastopu, posebno napram svoji sestri tako surov, da sta se v kratkem morala odločiti, vzeti mu izročeni posel.

Sledila je potem doba, ko je g. Šimec vodil oskrbo premoženja in pivovarne. V tistem času zaročil sem se jaz s sestro g. Auerja. Prvo moje delo je bilo, da sem prigovarjal svojo zaročenko in njenega brata Pavla, in slednjič ta dva tudi res pregovoril, da sta izdala dne 15. oktobra 1901. pooblastilo, da sime Jurij voditi pivovarno in druga podjetja samostojno. Bil sem namreč mnenja, da bode ta samostojnost uplivala na gosp. Jurija Auerja, in da se bode posvetil resnemu delu. Tedanj zastopnik moje zaročenke in pa njenega brata Pavla, me je svaril pred tem korakom, češ, da mi bode še žal tega koraka. No, jaz nisem poslušal svarečega glasu zastopnika, in le vsled mojega prigovarjanja je prišel g. Jurij Auer do vodstva podjetja, katero je oskrboval do 9. oktobra 1906.

S kupno pogodbo dne 1. avgusta 1903 odkupila sta g. Jurij Auer in moja žena bratu Pavlu njegov delež za dogovorjeno kupnino K 130.000. Delni znesek K 70.000 poplačal se mu je takoj s posojilom, vzeten pri Mestni hranilnici ljubljanski, ostane K 60.000, ki je pa ostal v plačilni obljubi, ne da bi se vknjil.

In sedaj hočem v kratkem označiti gospodarstvo g. Jurija Auerja v dobi od 15. okt. 1901. do 9. okt. 1906. Bilo je tako, da se ne bi smelo več nadaljevati še pol leta, pa bi šlo v konkurs celo premoženje. To je meni priznal brez ovinkov sam tedanj pravni zastopnik tirdke, ki je pač dobro poznal njen financijski stanje. Pa tudi o meni je močno dvomil, ali se budem mogel ob največji pridnosti in neumorni delavnosti obdržati na površu. Bil je namreč mnenja, da mi bodo za časa vodstva g. J. Auer narejeni dolgoročni pogolnili celo podjetje. G. Auer je živel tudi od 15. oktobra 1901 dalje tako kakor preje. Navadno ga ni bilo ne ponoči ne podnevi pri podjetju. Brigal se ni za tirdkine posle nič. O kakem nadzorstvu 20 do 40 delavcev, ki so bili pri tirdki uslužbeni, pod njegovim vodstvom niti govorila ni bilo. S tem je spravljal tirdko vedno bolj ob ugled. Za tovarniško pisarno se ni zmenil, in ni imel tudi nikakega vpogleda v trgovske knjige. Izdal je le odredbe, ki so bile večinoma neprimisljene, podjetju škodljive. Leta 1904 je nastavil pivovarja, ki ni bil kos svojih nalog. Kako imenito in vzorno je vodil pivovarno g. Jurij Auer razsvetljuje z bengalično lučjo dejstvo, da ni niti vedel koliko piva ima v kleteh. Tako je meseca avgusta l. 1904 — tedaj ravno v največji seziji — tirdki naenkrat zmanjkal piva, on pa je bil mnenja, da ga je še vse polno v kleteh. Tirdka morala je tedaj naročiti pivo za drag denar pri

drugi pivovarni. Tudi z ledom tirdka v tistih časih ni bila založena, ker se led pozimi ni dosti hitro navozil. Pivovarna je morala dobivati led sproti iz Beljaka in izpod Nanosa. Led je bil drag kot „žefran“. Ker je piva primanjkovalo, varil ga je pivovar na vse pretege. V naglici se je varilo slabo, in potem se je že čisto „mlado“ spravljalo v promet. Vsled tega so stranke stavljale pivo na dispozicijo, češ, da je nevžitno. Pivo je prihajalo nazaj, plačati se je morala, ko je prišlo nazaj, tudi užitina po 4:18 K od hektolitra, in končno se je moralo to pivo kot absolutno nerabno stočiti v kanal.

Nič boljše pa tudi pozneje gosp. Jurij Auer ni ravnal s pivom; nekoč ga je dal n. p. naenkrat stočiti 40 sodčkov, ker je bilo nevžitno na ta način v kanal. A kvarilo se je pivo večkrat tudi doma vsled slabega nadzorstva. Tako so nekoč izčili v kleti na Friškovec 3 velike, 40—45 hl držeče sode piva — v kanal, in ravno tako tudi nekoč v kleti v Wolfovi ulicah. In od vsega tega piva plačan je bil že ves visoki davek, državni, mestni in deloma tudi deželnit!

Razupaval se je pivo brez previdnosti, tako, da se je največji del tirdkinih kupninskih kreditiranih tiratov iz tistega časa moral odpisati kot neiztirljiv.

Kaj pomaga in je pomagalo nespametno ponašanje g. Jurija Auerja, da se je zvarilo toliko in toliko piva in ga spravilo toliko in toliko v promet, ko ga je pa toliko prišlo nazaj, da so se napolnili kanali, in ko ga je toliko ostalo neplačanega!

V ljubljani je imela tirdka kakih 38 gostilnicarjev-odjemalcev, toda vsled slabega piva so bili jeseni 1906 že tako disgustirani, da niso hoteli več piva jemati od tirdke. Mnogo izmed njih sem jaz sam z veliko težavo komaj pregovoril, da so ostali vendar še pri tirdki, in se izrekli pripravljnim, poskusiti jo še enkrat s tirdkini mivom pod vodstvom.

Zaloge piva, ki jih je ustanoval g. Jurij Auer, niso bile razven one v Idriji in na Viču nobene vrednosti za tirdko. Veliko jih je bilo narančnost pasivnih. Pa tudi založnika v Idriji in na Viču, oba prav ugledna moža, sta že zagrozila tirdki leta 1906, da odpadat, če ne bosta dobivala boljšega piva. Le z velikim trudu pregovoril sem nju osebno, da sta mi ostala še zvesta.

Ko sem prevzel od g. J. Auerja njegov delež, bilo je vse zanemarjeno in v neredu. Denarja nobenega v blagajni, surovin je bilo treba takoj nakupiti, in začeti z varjenjem piva. Če ne bi bil jaz tedaj vtaknil v podjetje vsega denarja, kar sem ga dobil iz prodaje dveh vil v Pulju, in dajal ves svoj zdravniški zasluzek, bi se moral podjetje, katero ni vžival takrat absolutno nobenega kredita več, takoj vstaviti. Podjetje pač ne odgovarja sedanjem trgovskim načelom. Tako so delali pač prejšnje čase na kmetih nekatere trgovci, ki so hitro pred konkurzom prepisali večjo vsto na ime svoje žene. Solidni trgovci pa tega ne delajo.

Kar se tiče afere s pasjim bičem in drugih infamij, ki se mi predvabljajo, opozarjam javnost na članek v „Slov. Narodu“ z dne 31. decembra 1909. V tem članku sem dokazal na ravnost laž omnenih meni podtikanih dejanj in sumničenj.

Iz vsega tega sledi, da je g. Jurij Auer s svojim nesmiselnim in nebrinjim vodstvom dovedel Auerjevo podjetje do propada; da ga nisem jaz silil k prodaji njegovega deleža, ampak da se mi je z njegove strani naredil nakup, ko je tirdki že voda v tekla grlo.

Nisem misil cele te zadeve spravljati v javnost. Prisilil me je k temu „Slovenec“, kateri v zadnjem času ne spusti nobene prilike, oblatiti mene in moje ime. Res perfidno zaviti so napadi „Slovenčevi“. Ali prepričani naj bodo gospodje okoli tega lista, da me s svojim sovraštvom ne bodo iztisnili iz javnosti, ker sem uverjen, da mora biti v našem javnem življenju protiutež demoralizujučemu in nasilnemu delovanju naših klerikalcev. Ker vem, da vam ugaja blato, zato vam svetujem, da se valjate po blatu lastne stranke, kjer ga imate cele kopice!

Dr. Oražen.

da je ta znesek previsok. Zastopnik g. Jurja Auerja, ki je bil, kakor že rečeno o financijskem stanju tirdke dobro poučen, je bil mnenja, da bode tirdka s tem novim bremenom še prej prisla do poloma.

Tedaj je imela tirdka okoli 309.000 kron dolga; leto pozneje narasli so pa tirdkini dolgoživi že na 369.000 kron. Gosp. Jurij Auer dozvedela se je vsto 100.000 kron previsoka, kot kupnina za polovico podjetja, za časa ko je imela tirdka 309.000 krou dolga. Ko sem pa jaz kupil od njega njegovo polovico, je imela tirdka že 369.000 kron dolga in obresti se je morao plačevavati čez 20.000 kron letno, zato mislim, da je bila moja ponudba 75.000 kron za tedanje razorne razmere tirdkine, če že ne previsoka, gotovo pa po vsem primerna. Izrecno še priporočam, da sem bil tedaj pripravljen odstopiti polovico vsega premoženja, katero je imela moja žena pri tirdki g. Jurju Auerju za vsto 70.000 kron, da se pa ta moja ponudba od njegove strani ni sprejela. Motivirala se je ta odklonitev, s strani njegovih pooblaščencev tako, da g. Jurij Auer niti te obveznosti ne bi mogel izpolniti.

Res je, da sem, kot pooblaščenec mojega svaka Pavila odpovedal gosp. Juriju Auerju, na njegovi polovici realitetni posesti vknjizeni dolg 26.000 kron. Pa zakaj? V družbeno razmerje tirdkino, ustupila sta g. Jurij Auer in moja žena l. 1903 vsak z enakim deležem svojega premoženja. Gosp. Jurij Auer vknjizil je pa naenkrat na svojo polovico 50.000 kron za svojo ženo go. Elo Auer. O tej vknjizbi ni nikogar obvestil. Sele nato vknjizil sem tudi jaz tiratov svaka Pavila, tako na g. Jurija Auerja, kakor na svoje žene polovico. Ker je pa podjetje rapidno propadalo, moral sem kot odgovorni pooblaščenec mojega svaka Pavila odpovedati g. Juriju Auerju dolg, kateri je bil vknjizjen na njegovi manj vredni polovici, ki je bila s 50.000 kronami več obremenjena kakor pa polovica moje žene. Način, kakor je obremenil g. Jurij Auer svoj delež, ne da bi o tem obvestil svojo sodružnico, pač ne odgovarja sedanjim trgovskim načelom. Tako so delali pač prejšnje čase na kmetih nekatere trgovci, ki so hitro pred konkurzom prepisali večjo vsto na ime svoje žene. Solidni trgovci pa tega ne delajo.

Kar se tiče afere s pasjim bičem in drugih infamij, ki se mi predvabljajo, opozarjam javnost na članek v „Slov. Narodu“ z dne 31. decembra 1909. V tem članku sem dokazal na ravnost laž omnenih meni podtikanih dejanj in sumničenj.

»Ljubljanski Zvon« je bil ustanovljen kot »leposloven in znanstven« list, in ta svoj dvojni značaj je ohranil pod raznimi uredništvoma neizprenljivo delovanje za narodno prosveto mu je začrtao trdnega smer tudi za bodočnost, katere ne more zapustiti, ako nece prenehati biti to, kar je bil »Ljubljanski Zvon« že izza svojega postanka: srednje, kjer so se zbirale vse naše najboljše pisateljske moči. V njegovih letnikih je nakopičeno toliko krasnega gradiva, zastopanih toliko genialnih pesnikov, pisateljev, kritikov, da je »Zvon« v najtesnejši zvezi z novim razvojem slovenskega slovstva in slovenske prosvete sploh. »Zvon« je določeval mer našemu literarnemu razvoju. Tekom časa so nastali ob njegovi strani novi listi strokovne vsebine in leposlovn - znanstvenega značaja, kar je naravnava posledica našega krepkega razvoja slovenskega gradiva, zastopanih toliko genialnih pesnikov, pisateljev, kritikov, da je »Zvon« v najtesnejši zvezi z novim razvojem slovenskega slovstva in slovenske prosvete sploh. »Zvon« je določeval mer našemu literarnemu razvoju. Tekom časa so nastali ob njegovi strani novi listi strokovne vsebine in leposlovn - znanstvenega značaja, kar je naravnava posledica našega krepkega razvoja slovenskega gradiva, zastopanih toliko genialnih pesnikov, pisateljev, kritikov, da je »Zvon« v najtesnejši zvezi z novim razvojem slovenskega slovstva in slovenske prosvete sploh. »Zvon« je določeval mer našemu literarnemu razvoju. Tekom časa so nastali ob njegovi strani novi listi strokovne vsebine in leposlovn - znanstvenega značaja, kar je naravnava posledica našega krepkega razvoja slovenskega gradiva, zastopanih toliko genialnih pesnikov, pisateljev, kritikov, da je »Zvon« v najtesnejši zvezi z novim raz

V tem oziru skuša »Zvon« ohraniti svoj revijni značaj, kakršnega je imel pod spremnim Aškrčevim uredništvom.

Izmed obljubljenih in že vposlonih člankov naj navedemo le nekatero: Prof. dr. M urko, dr. Ivan P r i j a t e l j bosta poročala iz slovenskih literatur; Voj. Mol è objavi študijo o Kasprovicu in o modernem italijanskem slovstvu; profesor Frid. J u v a n i ē pa iz francoske književnosti. Dr. Jos. Tomi n è k je napisal za prvi dve številki aktualno razpravo o »Pisavi kranjskih lastnih imen«, v eni poznejši izide njegov »Ajdovski Gradec«; P. Z m i t e k bo reševal raznina umetniška vprašanja; dr. W. Š m i d nas popelje v našo staro Emono; dr. Bogumil V o s n j a k nam je obljubil svojo stalno pomoč v poslu »Znanstveno oporočo L. Gumplovicza«; dr. P. G r o š e l j je napisal razne članke iz prirodoslovja; prof. Milan P a j k priobči zgodovinski esej o ženah v Napoleonovi rodbini; kustos L. P i n t a r je že izročil »Črtice o krajevnih imenih in bo nadaljeval svoje »Saturne«.

Književna in ostala poročila bodo gojila stvarno in nepristransko kritiko pred vsem domačimi slovstvenimi in umetniškimi pojavovi, ozirala pa se bodo tudi na važnejše publikacije slovenskih književnosti, ki zajamajo naše širše občinstvo. V tem oziuru so novemu uredniku obljubili svojo pomoč razen že imenovanih sotrudnikov: dr. Ilešič, dr. Fr. Kidrič, prof. dr. J. Merhar, dr. Iv. Zmave, prof. R. Pernšek, prof. J. Wester, J. A. Glonar, dr. G. Žerjav in še mnogo drugih.

Uredništvu in sotrudnikom ne manjka resne volje potruditi se, da obhranijo list na oni višini, do katere se je dvignil v prejšnjih časih, da postane v istini verna slika našega duševnega delovanja in zrealo naše prosvete.

Upamo torej, da store tudi načniki svojo dolžnost in privabijo »Zvon« novih prijateljev in podprtnikov.

Ljubljanski »Zvon« izhaja po enkrat na mesec v zvezkih po 4 poe velike osmrečne obsežnosti ter stane vse leta 9 K 20 h, po leta 4 60 h, etret leta 2 K 30 h. Za vse neavstrijske dežele po 11 K 20 h na leto. Posamezni zveski se dobivajo po 80 h.

Dnevne vesti.

+ **Občinski svet ljubljanski** ima jutri, v torek, dne 4. januarja 1910 ob petih popoldne v mestni dvorani svojo redno sejo. Na dnevnem redu so točke, ki niso bile rešene v zadnjem seji.

+ **Imenovanja v okrožju graškega nadodsieda.** V okrožju graškega nadodsieda je ob novem letu avanzalo 20 višjih sodnih uradnikov. Pod to nadodsiede spadajo vse slovenske dežele, razen Primorske, da torej vori slovensko prebivalstvo pretežno večino v tem okolišu. Naravno bi bilo po tem takem, da bi bila tudi včasih uradnikov v tem sodnem okrožju slovenska. Da temu ni tako, tem je predobro znano. Saj teže meddajni krog je od nekdaj za tem, da izrinejo slovenski element populacije iz sodne službe. Ta težnja je postala zlasti intenzivna v zadnjih letih, ko se z vsemi sredstvi deluje na to, da se na eni strani slovenski sodni paraščaj omeji na minimum, na drugi strani pa da se slovenskim uradnikom, ki se količaj zavedajo svoje narodnosti, zagreni življenje in sluzbovanje z doslednim zapostavljanjem. Smelo pa trdim, da to zapostavljanje se ni doseglo takšnega vrha, kakor letos, ko so naši klerikali, na čelu jim dr. Krek, dali v parlamentu pravosodnemu ministru dr. Hohenburgerju pravcate do pustnico, da sme svobodno nastopati proti sodnim uradnikom slovenske narodnosti. Res je sicer, da tudi predje Slovencem niso evetele rožice v sodnih službah, vendar pa se je pre-pazilo vsaj na to, da se je ohranil saj na zunaj videz nepristranstvenosti. Veli Hohenburgerjevi se merodajni krogom ne zdi več potrebno, da bi se nadalje varovali ta videz, nego postopajo odkrito in v vso brezohrastnostjo proti Slovencem. In zakaj bi tudi ne? Saj vedo dobro, da ne bodo klerikalni poslane nikdar ganili niti s prstom in ne bodo odprli ust v obrambo slovenskih uradnikov. Zavedajoč se torej, da jim klerikale puščajo svobodne roke nasproti slovenskim uradnikom, nastopajo sedaj z naravnost cenično nesramnostjo zlasti proti slovenskim sodnim uradnikom. Zadnji avanzma v okrožju graškega nadodsieda je v tem oziru naravnost klasičen dokaz za to. Avanziralo je 20 uradnikov, kakor smo že zgoraj omenili, a med temi je samo en Slovenc — svetnik Kavčnik v Ljubljani. Ako uvažujemo, da je graško sodno okrožje po dobrih dveh tretjinah slovensko, moramo imenovati to najnovejše zapostav-

ljenje slovenskih sodnikov kot naj-brutalnejšo krvico, ki se je kdaj zgrešila na Slovencih v justični službi. Zato protestujemo z vsem ogroženjem proti tej nezaslišani krvici ter pozivamo poslance, ki si niso dali vezati rok napram Hohenburgerju, naj z vso energijo in odločnostjo nastopijo v obrambo zapostavljenih slovenskih sodnikov. Končno še konstatujemo, da je zavladal Hohenburgerjev duh tudi že na tukajnjem deželnem sodišču. Izvedli smo nekaj prav značilnih stvari izza kulic deželnega našega sodišča, o razdelitvi poslov i. t. d. Vse to si prihranimo, da spregovorimo o priliki resno besedo.

+ **Brezvesno klerikalno gospodarstvo.** Z ozirom na kupčijo, ki jo je sklenil tesar Pust z deželnim odborom, nam piše somišljenik: Kmetij v Podmolniku so že leta pro-sili deželnim odborom, naj bi jim prodal nekaj lesa iz deželnega gozda. Ker se je gozd skrbno čuval in ker načeloma niso hoteli prodajati lesa iz tega gozda, niso imele te kmetske prošnje prav nobenega uspeha, pač pa se jim je obljubilo, da se bodo njihove želje uvaževali, čim bo deželna uprava sklenila, da se les iz tega gozda proda. Kmetje so potrežljivo čakali, na ta čas zapojoč tej obljubi. Zato jih je veste, da je deželni odbor kar natihoma in pod roko prodal ves les v podmolniškem gozdu tesaru Pustu in vrhu tega še za naravnost simeño-nizko ceno, zadel kakor strela z jasnegra neba. Sprva niso mogli verjeti, da bi deželni odbor pozabil na vse svoje obljube, ko pa so izvedeli, da je kupčija s Pustom res definitivno sklenjena, so se obrnili na Pusta ter mu ponudili za les 32.000 K, torej 16.000 K dobička. Seveda je Pust to nujnino ponudbo odbil, ker pač ve, da bo z nadrobno prodajo lesa zasluzil najmanj 50.000 krov, ako ne še več. Pust je imel včeraj v Podmolniku napovedano licitacijo lesa. Značilno je, da so kmetje samo za manj vredni bukov les v tem gozdu ponudili Pustu 12.000 krov. Toda ta licitacija se ni vrnila, ker je Pust dobil v zadnjem trenotku, ierman od oskrbnika deželne bolnice Nebenföhrrerja, da se licitacija ne sme vršiti. To odredbo je povzročila noticja, ki jo je pretekli petek priobčil »Slovenski Narod« in v kateri je bilo dokazano, da je dežela pri kupčiji, ki jo je sklenila s Pustom, prikrajšana za najmanj 50.000 krov. Klerikalci so v velikih skrbih radi te kupčije, ne samo radi tega, ker se boje, da pride stvar v razgovor v deželnem zboru, marveč v prvi vrsti radi tega, ker jih je strah, da bi kmetje v Podmolniku in okolici v svoji ogroženosti nastopili proti klerikalni stranki. Umetno bi torej bilo, da bi se na prednji poslanci o stvari natančno po-ucili in zahtevali v deželnem zboru potrebitno pojasnilo. Vzprito obupnega položaja, v katerem se nahajajo sedaj deželne finance, se pač ne sme trpeti, da bi deželni odbor na tako lahkomiseln in nedoposten način metal skozi okno tisočake, da z njimi podpre nekatere svoje pristaše!

+ **Uradno preganjanje narodnih kolkov.** K naši notici o preganjanju narodnih kolkov na Štajerskem nam poroča sedaj odličen rodoljub s Koroškega naslednje: K novemu letu sem pisal nekaj razglednic in sem med drugimi dal v Celovcu na glavno pošto tudi tri, ki so imele na lev strani (naslovne strani) prilepljene kolke 20 IX 1908, katere razglednice sem dobil nazaj z opazko „nicht zu lässig“ s poštnim pečatom: Klagenfurt. Obenem sem dobil tudi vrnjeno eno pismo, naslovljeno na g. Valentina Prinik, p. d. Sovenc na Otrvcu, pošta Medborovnica, ki je od 17. m. m. romalo po Štajerskem in Češkem, in nosi pečate: Franzdorf, Borovnica in Mitrovica, 909 Dec. 20. — Ker posamezniki proti temu postopanju poštnega ravnateljstva v Gradcu ne morejo ničesar storiti, je pač treba, da vzamejo slovenski poslanci to stvar v roke. Postopanje graškega poštnega ravnateljstva je popolnoma nezakonito.

+ **Zaupnica.** Občinski odbor v Štorjah pri Sežani izreka tem potom povodom svojega enoglasnega sklepa od 1. prosinca 1910 udanostno zaupanje in iskrene čestitke odstopivšemu deželnemu poslancu gosp. dr. Gustavu Gregorinu in njegovim tovarišem-somišljenikom vsled njihovega hrabrega in odločnega nastopa v deželnoborski seji dne 27. grudna 1909 v Gorici proti nasilju Gregorčič-Pajerjeve zvezre, ki je grobokop našega teptega kmeta in sploh slovenskega naroda. Županstvo v Štorjah 1. prosinca 1910.

+ **Prijatelj naših klerikalcev,** Stipa pl. Radić, v luči hrvatske duhovštine. Na neki napad v Radićevem »Domu« odgovarja duhovnik dr. Petreković, med drugim tudi sledeče: »Kakor rečeno, meni je malo mar Radićevega pisarenja, toda druge duhovnike naj pusti v miru in naj jih ne napada ter naj ne blati duhovštine, kakor je to zopet storil v

zadnji številki. Dokler bode tako prisal, naj ve: nobeden od nas ne gre z njim in za njim. Naposlед naj ve zato tudi to, da tudi mi, hrvatski duhovniki, imamo še kako besed tam, kjer je on tako lepo govoril in zanesli slovenski narod. Mi smo dobesed pustili Radiću svobodno kartoto, naj gre, kamor hoče in naj poskusit se ta »Elsafluid«, a on bi vsaj moral vedeti, da je tudi nam znana pot v Ljubljano in da bomo tam pokazali samo par zadnjih številk njegovega »Domu« in hitro bo nekomu slabu.« — Naši klerikale pa pojo Radiću hosana! Ali ni to smešno??

+ **Iz sodne službe.** Svetnik graškega nadodsieda Maksimiljan Moročutti je dobil naslov in značaj dvornega svetnika in je imenovan za podpredsednika graškega deželnega nadodsieda. Za sodne nadsvetnike so imenovani svetniki Fran Garzaroni i pl. Thurn la ek, dr. Gustav Smolej in Adalbert Kotzian v Celju. Viktor Verderber v Mariboru je imenovan za prvega državnega pravdnika.

+ **Imenovanja v davčni službi.** Davčnim oficijalom v X. čin. razredu pri e. kr. dravkarji za mesto Ljubljano je imenovan g. Josip Tajnik in in ne Fajnik, kakor se je v soboto pomota poročalo.

+ **Iz šolske službe.** Mesto obolele učiteljice Terezije Ambrožič pride za suplentijo v Catež prov. učiteljice Angela Kuhelj. Učiteljica Albinia Golob je vsled lastne prošnje premesčena iz Semiča v Št. Peter pri Ljubljani.

+ **Slovensko deželno gledališče.** Je bilo včeraj popoldne zaprto ter se je popoldanska predstava, dasi malone že razprodana, odpovedala v znak žalovanja za blagopokojnim predsednikom »Dramatičnega društva«, gospodom dr. Karloom Bleiweisom vitezom Trstenškim. — Jutri, v torem, se uprizorja priljubljena dražestna J. Jarnova opereta »Logarjeva Krista«. — V četrtek, na praznik, sta dve predstavi: popoldne ob 5. ljudska predstava pri znižanih cenah »Rokonjači«, zvečer pa je opereta predstava. — V soboto se uprizori prvič angleška komedija »Sebastjan, veliki knez georgijski«, spisal W. Sommerset-Mangham. — Ravnateljstvo uljudno opozarja gg. obiskovalce, da izvolijo prihajati k predstavam pravotečno, ker bo sicer moreno — kar je pri vseh gledališčih upeljano, dati biljetérjem strikten nalog, da prepoznam obiskovalcem ne dovolijo pred koncem akta vstop v poslušalske prostore.

+ **Slovensko gledališče.** Za novo leto bi bilo slovenskemu gledališču želeti, da bi bilo vedno tako dobro obiskano, kakor je bilo v božičnem tednu izvzemši včeraj zvečer. Na novega leta dan sta bili dve predstavi. Popoldne so vprzorili — več ali manj na popoldanski način — otrokom namenjeno »Pepeleko«. Glavno vlogo je igrala ga. Dani洛ova, ki je pri tej prilikai prvič nastopila v veliki vlogi in to prav srečno in uspešno. Izvedla je svojo vlogo tako, da ne dvomimo, da postane še jako dobra članica naše, naraščajo tako nujno potrebitne in od občinstva kakor tudi od drugih faktorjev pre-malo uvaževane, drame. Iste dne so peli Savinovo krasno opero »Le po Vido«. Včeraj, v nedeljo, ni bilo napovedane popoldanske predstave; to zaradi pogreba dr. Karla viteza Bleiweisa. Zvečer so z lepim uspehom igrali Kristanova drama »Kato Vranovič«.

+ **Silvestrov večer telovadnega društva.** »Sokol« pretekli petek je zbral zopet kakor vsako leto, klijub mnogim drugim sličnim prireditvam, obilo prijateljev v sokolski telovadnici, da je bila dvorana in galerija do zadnjega prostora zasedena. Najraznovrstnejši spored je nudil ljude ob zabave in izsilil celo najresnejšim smeh. Neumorno svi-rojoci oddelek »Slovenske Filharmonije« je željal svoja proizvajanja obilo in zaslužene zahvale. Ubrano petje za ta večer sestavljenega kvarteta in oktetu je nudil obiskovalcem uprav umetniški užitek in občinstvo je z burnim poskanjem izkazalo vrlino pevcev svoje priznanje. Komici nastopali v zasebnem življenu, naj pa tudi v onih, katerih sreča še niso vneta rodoljubne ljubezni, vname in razvname navdušenosti v visok, neuglašljiv, čist plamen, naj dvigne sreča kvišku k dragi naši Sloveniji, žalostni in solzni naši materi. Naj ji solze posuši vaša gorka, žarka, navdušena ljubezen ter ji izvabi radosten usmeh, usmeh sreče in zadovoljnosti s svojimi sinovi in svojimi hčerami. Bodilj ubriši naši domovini novo leto začetek srečnejših in veselejših dni, bodi vam vsem novo leto srečno in veselo! Na zdar! — Ko je zaključil svoj govor in so ugasnile luči po-dvorani, odgrnil se je zastor in pokazala se nam je umetniško sestavljen alegorija. Sključen starček je zapustil svoj prestol in mlad, čil mladenič nastopa svoje gospodarstvo. Nešteto upov je vskipelo tedaj v srečni gledalec in polni najboljših nad in želja so si segli prijatelji v roke. Krog ene ure v mladem letu se je razvila živahn ples, in toliko plesažljive mladine je bilo, da je bilo improvizirano plesničko preozko. Do ranega jutra je vstrajala mladina pri plesu ob zvoki »Slov. Filharmonije« in klavirja in še pri odhodnem valčku smo šteli nad 50 parov, ki so se le neradi ločili od priljubljenih prostorov »Telovadnega društva Sokol«.

+ **Deželnovladni organ kot protipred. Pis se nam: Znani deželnovladni detektiv Gerlovič, ki je spravil za čas septembarski demonstracij s svojimi izpovedbami toliko ljudi v ječo, da je lahko vesel, da nosi — ker je imel s pripadniki miroljubnega in ne-maščevalnega naroda opravka — sploh še zdrave ude po Ljubljani, jo je na novega leta popoldan malo izkupil. Naletel je na cesti pod Rožnik na gospoda abs. jur. Vladimira Sveteka katerega je brez povoda v pisanosti**

vprašal, s kakšno pravico se ti zadnji večeri v letu praznujejo tako veselo. Saj po vrsti je že lepo doslednostjo zaključuje dobe, v katerih je zopet toliko veselih nad splaval po vodi, zopet toliko lepih sklepov ostalo ne-izvršenih, prislo toliko novega gorja izvršenih, prislo toliko novega gorja na svet, da tisto malo veselja, kar ga je bilo, tone v morju bolesti. Tudi l. 1909, ki v teh trenutkih že beži v brezkončno večnost, ne čista izjema v tem pogledu. Temu in onemu je bilo gotovo srečno — ali koliko pa jih je, ki morejo biti srečni in koliko jih je, če morejo, tudi znajo veliko umetnost biti srečen, vesel in zadovoljen: ogromna večina brez dvoma ne bo hvajala bilance veselih in ne-veselih dñi v preteklem letu. To veja o posameznikih, velja pa vselej tudi o narodih. In med onimi, ki ob najboljši volji ne morejo biti zadovoljni s starim letom, je tudi oni malii del človeštva, ki se še vedno sime imenovati slovenski narod. To leto mu je prineslo obilo zlega, pa malo veselih stvari. Ali danes, ko je vsakodan rad vesel, ko je rad vesel tudi oni, ki ga sicer nepretrgoma mučijo teške skrbi, rad vesel vsaj en, vsaj zadnji večer v letu, ne razmotrivačno in ne razglabljajmo, kar je bilo hudega našemu narodu v preteklem letu, ampak veselimo se raje onega, kar je bilo veselega, veselimo se posebno tega, kar nam je v teh prostorih najboljši iznjadbi, poizkusov in uspehov. V nalašč za to predava-nje pripravljeni slikah nam je predčolil vrste zrakoplovov, njih se stavimo in uporabimo. Z napeto pozornostjo smo poslušali in poslušali sledili tem izvajanjem. Moramo po-vdarjati, da je zahvala, ki jo je izrekla gdč. predsednica g. profesorju, bila nam vsem vzeta iz sreca. Izrekamo mu jo tem potom še enkrat s prošnjo, da ga se katerikrat smemo naprositi za kako mrvice bogate njegove znanosti. — Druga točka dnevnega reda ni bila nič manj zanimiva. Predavač je bila naša marljiva tovarišica gdč. Jerica Zemljjanova o gospodinjski šoli na Dunaju, katere obiskovalka je bila baš v preteklem letu. Opisuje s koliko požrtvovanostjo — gnotno in kakor so pozneje razmire pokazale — tudi moralnočno vztrajali obe Slovenki na zavodu — v tujem mestu, kjer se je z najzlobnejšimi opazkami kazalo na nje kot tujki, kot hčerki od njih toli sovražnega slovenskega rodu. Ker se bo nje predavanje obelodanilo v posebni izdaji, zato tu ne objavimo posebnosti iz njega, pač pa smo hvaležni gdč. predavateljici za predloge, ki jih je stavila koncem govora. Ta nju priča obiskovalcem namreč mora priti v hasek slovenski gospodinji in v ta namen naj se otvor s posočnostjo merodajnih faktorjev štiri-tečenski gospodinjski tečaj za slovenske učiteljice, ki naj potem svojo pridobitev ponese med slovenske gospodinje širom vse slovenske zemlje. Gdč. podpredsednica Vida Zu-pančič dostavi dodatni predlog, da, ako hočejo merodajni faktorji izdatno podpirati to stremljenje, oziroma praktično potrebo našega ljudstva, naj skrbi za to, da bo mogla vse učiteljice, pridobivši si v teh tečajih potrebitno znanost, tudi praktično se v njej uriti s tem, da preskrbe učiteljicam primerno stanovanje s kuhično. Nedostatek potrebine in primerno hrane v mnogih manjših krajih izpodkopljajec čestokrat mladi učiteljice rahlo zdravje za vedno. Pri sloški

cijo, ki smo jo s trudom pridobili, obdržimo in jo skušamo še razširiti; le v tem je napredok. Za Slovence bi bila pač sramota in znamenje nezrelosti, ko bi ne mogli povzdigniti Kolinsko tovarne na kar mogoče visoko popolnost. Saj je kavina primes stvar, ki se rabi v vsaki rodbini. S samimi besedami tega seveda ne bomo storili, temveč le na ta način, da vedno in povsod zahtevamo le Kolinsko kavino primes in jo tudi drugim priporočamo. Kolinska kavina primes je edini slovenski izdelek te vrste, in zavedna Slovenka, zaveden Slovenec ve, kaj je z ozirom na to treba storiti.

Bružbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je daroval g. ravnatelj Ivan Vončina mesto vence † dr. Karlu Bleiweis vit. Trstenškemu 20 K. Hvala!

Maša zadušnica za pokojnim dr. Karlu vitezom Bleiweis-Trstenškim se bo služila jutri, v torek, ob 10. dopoldne v stolni cerkvi.

Odbor društva zdravnikov na Kranjskem razposlal je svojim ljubljanskim članom povodom smrti člena dr. Karla viteza Bleiweis-Trstenškega okrožnico, ki se glasi: „Gg. kolege! Kruta smrt pobrala je nenačoma iz naše sneke dolgotetnega učna in častnega člana društva — dr. Karla viteza Bleiweis-Trstenškega. Odbor društva zdravnikov na Kranjskem pozivlja svoje člane, da se udeleže pogreba in se obrača obenem do zdravnikov, naj darujejo mesto vence v spomin umrlega dotedno vsoto za sklad, ki ga namerava ustanoviti društvo zdravnikov na Kranjskem v podporo onemoglih svojih članov. Ta čin je gotovo popolnoma v zmislu blagega pokojnega tovarisa. — V Ljubljani dne 31. 12. 1909. — Za odbor društva zdravnikov na Kranjskem: dr. Gregorič, t. č. predsednik, dr. Krajec, t. č. blagajnik, dr. Stojc, t. č. tajnik.“

— Odbor društva prosi tudi izvenljubljanske člane, naj se udeleže te akcije s prispevki, ki naj se pošljajo na društvenega blagajnika. Med ljubljanskimi člani nabralo se je v to svrhu dosedaj 340 K.

Razpis nagrade. Pevski zbor „Glasbene Matice“ razpisuje 200 K, ki mu jih jev poljubno uporabo poslalo hrvatsko pevsko društvo „Kolo“ iz domov svojega koncerta dne 6. novembra 1909 v Ljubljani kot nagrado za nove, še ne objavljene mesane ali moške zbole s slovenskim ali hrvatskim tekstem. Vsota se bo razdelila med relativno najboljše doposlane zbole po glasbeni vrednosti. Termin do 31. julija 1910. Skladatelji naj označijo svoje skladbe samo z geslom, svoja imena pa naj prilože v zaprten kuvertu pod istim geslom. Nagrajene skladbe preidejo v last „Glasbene Matice“.

Nov Prešernov kip iz mavca je založil g. Jernej Bahovec, trgovec s papirjem na Marijinem trgu. Kip je originalno delo g. akad. kiparja Ivana Zajca in stane samo 8 kron. Pod pesniškovim doprsjem je v mavec vdolben faksimiliran Prešernov podpis. Kip je izredno okusno izdelan in fino modeliran, zato ga priporočamo našemu občinstvu v nabavo.

Odbor gor. akad. fer. društva „Vesna“ v Kranju vabi svoje člane na sesanek, ki se vrši v sredo, dne 5. t. m., ob polu 2. popoldne v gostilni g. Mayerjeve v Kranju. — Člani, ki so na Dunaju, prirede istočasno sesanek na Dunaju.

Znige „Jeronimskega društva“ za leto 1909. so došle. Prosim uljudno, da se skoro pošle ponje na moj dom. „Kronaš“ se obenem opozarjajo, da pobiram prinos za za to leto do 15. februarja 1910. Vabim pa Ljubljancane sploh k pristopu v društvo sv. Jeronima. Dosmrtni član plača enkrat za vselej 10 K, „kroš“ na leto 1 K, za kar se dobri vsako leto po pet knjig. Fran Podkrajšek, poverjenik „Jeronimskega društva“ za Ljubljano, Resljeva cesta 24.

Žrebanje ljubljanskih sreč. V prostorih mestne blagajnine se je vršilo danes 45. žrebanje sreč ljubljanskega loterijskega posojila. V komisiji, kateri je predsedoval g. župan Hribar, je bil zastopan občinski svet po gg. Ivanu Knezu in Franu Mally; zapisnikar je bil c. kr. notar g. Ivan Plantan. Izrebalo se je 800 sreč, katere je dvigal deček sirota Matevž Tavčar iz Marijanščice. Glavni dobitek v znesku 50.000 kron je zadeba sreča št. 40.651; sreča št. 43.529 je zadeba 3000 kron, sreča št. 29.099 pa 2000 kron; po 1000 kron dobe srečke št. 23.087, 25.668, 15.889, 66.728 in 48.679, po 600 kron srečke št. 12.463, 25.735, 67.023 in 22.304. Ostalih 788 sreč zadene vsaka dobitek po 60 kron. Vsi izrebanici dobitki znašajo torej 109.680 kron.

Južna železnica. Takoj po septembriških dogodkih napravila je Južna železnica po vozech deloma tudi slovenske napise, opomine in razne začevanje. Sedaj so pa slovenski napis prieli, seveda le polagoma, da se ne opaž, iz vozov izginjati. In nikdo se zato ne zmeni. Ali res ni med nami

nobenega, da bi temu početju konec napravil? Pri brzovlakih uporablja ta železnica le nemške sprevodnike, ki niti besede ne razumejo slovenski. Peljal sem se zadnjič iz Ljubljane v Logatec. Sprevodnika vpraša ženica: »Prosim, ali ne ide ta vlak v Škofjo Loko?« Ja, steigen Sie nur ein,« je bil sprevodnik odgovor in porinil je ženo v odhajajoči brzovlak. Žena ni imela ne vinjava seboj. Zložili smo ji za vožnjo nazaj v Ljubljano, kajti ako bi prisel strogi gospod revizor, ki ne pozna nobenih šal, bi se ženici prokleto slabo godilo. Železniški listki so še vedno samo nemški. Da, celo revizorji imajo samo nemške bloke. Zakaj je v Trstu in na Tirolskem vse drugače? Revizorji naj imajo slovensko - nemške bloke, to pač snemo zahtevati. Vozovi so vedno v takem stanu, da človek res ne ve, kje naj si prostor izbere! Bog varuj, da bi se drznil sprevodnik, in ako je vlak še tako nabasan z raznimi Amerikanci ali polentariji, preložiti boljše občinstvo v drugi razred. Potem leta razne ovadbe semintja, dokler se ne prizadene sprevodniku brez, ki jo čuti za vedno. Znani so nam slučaji, da se vozečemu občinstvu še ponoči ne da miru! Zato svetujemo Južni železnični, naj vozeče se ljudi sij ponoči v miru pusti. Kot lesni trgovci sem skoraj vedno na potovanju, a človek niti ponoči nima miru. Skrajni čas bi bil, da se Južna železnica podržavi!

Pevsko društvo »Zvon« v Smartnem pri Litiji priredi dne 9. januarja konec.

Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo, dne 9. januarja 1910 se uprizori burka v treh dejanjih »Velutrist«. Ta burka se je igrala v Ljubljani z najboljšim uspehom in upamo, da bode vsled svojih humorističnih prizorov splošno ugajala. Da pride zunanje občinstvo še pravčasno na vlak, bo začetek tej predstavi, kakor tudi vsem prihodnjim predstavam točno ob pol 8. zvečer, na kar izrečeno opozarjam. — Družga predstava bo dne 23. januarja p. l., in sicer burka »Zmešnjava nad zmešnjavo«.

Celovško občinsko gospodarstvo v Škripeh. V celovškem občinskem svetu se je pokazal velikanski primanjkljaj. Samo kurzne izgube 10-milijonskega posojila znašajo 158.525 kron. Pri proračunski debati imajo vsled tega hude viharje. Zupanova stranka predlaga, naj se v pokritje primanjkljaja zvišajo razni davki, tako: pridobinški davek od 30 na 40%, najemninski davek od $4\frac{1}{2}$ na $8\frac{1}{2}\%$, vodovodni davek od 2 na 4 v za hl. Župan Metnitz grozi z razpustom, ako bi občinski svet ne odobil primanjkljaja. Kako se gospodari v občinskem svetu, povedal je župan, ki zahteva, naj se zviša za godbo prispevki od 600 na 10.000, čes, da sicer ne zahtevajo godbe krajevai in gospodarski, pač pa narodni oziri.

Regnicolo se ustrelil v prsa, ker je izgnan iz Trsta. 21letni Armando Astolfone iz Padove v Italiji, rojen v Trstu, je bil radi raznih demonstracij in sovražnih na topov proti Slovencem in vsemu, kar kolikaj diši po Avstrijskem, 28. decembra 1908 izgnan iz Trsta. Ker mu v »tolki opevani in sledki Italiji ni bilo obstanka, a v Trst nazaj ni smel, se je podal na Reko, kjer je bil zaposlen kot brivec. — Med tem časom je pa on in njegova družina opetovano prosil za dovoljenje v povrnitev v Trst, kajti njegove želje in upi, da se edino le v Trstu. — Ali policija je razsajajočega regnicolskega »ptiča« preveč pozna in je na vse »mile besede« odvrnila: ne! — No, za božične praznike jo je pregnani Astolfone proti vsej prepovedi vendar le »primahal« v Trst, kjer je izjavil, da se rajše usmrti, kot to mesto zopet zapusti, kajti ni mu živeti izven lepega Trsta. — V sredo večer je šel v družbi dveh prijateljev po ulici Farnetto, in ko ugleda, da se bliža neki policaj, potegne revolver in ga sproži v prsa.

Ranjence so takoj prepeljali v mestno bolnišnico, kjer so mu zdravniki izvlekli kroglo in ga spravili izven smrtevne nevarnosti. — Demonstracije željni regnicolo bo moral, ko se ozdravi, najbrž zopet zapustiti »bella Trieste«, ker bo policijsko ravateljstvo neizprosno proti sladkim in milim prošnjam. Ostavil pa bo žalibog še mnogo tovarišev regnicolskih razgrajaca, ki siti avstrijskega kruha ob vsaki priliki sovražno nastopajo proti domaćinom Slovencem. »Piccolo« se je prav »milo zavzel za ljubljence svojega »Cittadina«, najbrž zato, ker je bil ta poslednji ob času demonstracij vedno v prvih vrstah!

Kitajska mornariško - študijska misija v Trstu. Pišejo nam iz Trsta 30. decembra. Danes ob 9. zjutraj se je s posebnim vlakom pripeljala iz Benetk na južni kolodvor kitajska mornariško - študijska misija, na čelu cesarski kitajski princ Tsai Shun in admiral Sah - chen - ping. — Na peronu je došlo misiju sprejela čast-

na stotnja 4. bosniškega pešpolka z godbo. — Nadalje so prišli na kolodvor k sprejemu visokih gostov: namestnik princa Hohenlohe, brigadir baron Kirchbach, policijski ravnatelj Manussi, kontreadmiral Kohen in drugi. — Pri sprejemu so bili tudi kitajski poslanik na dunajskem dvoru Leu-Pon-T sing in njega tajnik Hont - Wang, kakor tudi avstrijski generalni konsul v Pekingu baron dr. Ferstel. — Ko je prisopihal vlak na južni kolodvor, je godba intonirala kitajsko himno. — Prince Tsai-s-hung in admiral Sah-cheng sta predstavila misijo namestniku, na kar je princ obšel častno stotnjo. — Na to se je misija odpreljala v hotel de la Ville, kjer je bila nastavljena častna straža. — Ob 11. dopoldne je misija obiskala in pregledala Stabilimento tecnico Triestino, kjer jej je razne delavnice in stroje razkazoval predsednik Hättner in kontreadmiral Kohen. — Ob 1. popoldne je bil gostom na čast pri namestniku princa Hohenlohe diner, katerega so se udeležile razne ličnosti. Ob dveh in pol popoldne se je misija vkrepla na vojno ladjo »Erzherzog Friedrich«, ki je nalašč za to priplula iz Pula in ki je nosila grb in zastavo kitajskoga cesarstva. — Misija je v spremstvu princa Hohenlohe odplovila v Puli.

Mila zima. Na vrtu deželnega muzeja cvete sedaj po novem letu japonska kutina (Cydonia japonica), ob tem času vendar redke pojave, ker cvete sicer kamaj začetkom maja. — Dijak Milan Korenčan je na Vrhniku natrjal teloha. Tudi zvončki so že popolnoma razviti.

Ubogel blagajnik. Iz mesta Aurora, III., v Ameriki smo prejeli naslednje obvestilo: Alfonz Kosler, doma iz Št. Jerneja pri Novem mestu, je bil pri društvu sv. Jerneja št. 81. Aurora III. J. S. K. J. za blagajnika. V blagajni je bio 312 dolarjev za bolniško podporo. Kosler je pa dne 16. novembra 1909. z vsem denarjem vred izginil. Objavljamo to, da izvedo njegovi sorodniki; morda bodo ti poravnali skodo. Frank Praprotnik, predsednik, Novi Brodway 586, Martin Jurka, tajnik, Novi Brodway 500, Jernej Verbič, zastopnik, Aurora Av. 613, vsi v Auri.

Pogreša se od predvčerajnjem mizar Ivan Škerjanec, stanujoč na Žabjeku št. 14. Mož je šel popoldne s psom v Stepanjo vas, odkoder se ni več povrnil. Ker je zvečer pes prišel sam domov, se je domaćim takoj zadelo sumljivo. Iskali so ga včeraj cel dan, toda ostalo je vse brez uspeha. Nazadnje je bil pri Anžiču na Poljanški cesti, od tam pa ni nobene sledi več o njem. Sumi se, da je pogrešancu, ko je šel domov ob Grubarjem prekopu, spodrsnilo in je padel v vodo, katere žrtev je postal. Škerjanec je velike postave, plešast, sivkastih brk ter je bil oblečen v nedeljsko obliko. S seboj je imel tudi palico, ker so ga bolele noge. Kdor bi dobil o pogrešanem kako sled, naj to nemudoma sporoči mestni policiji.

„Heuer gema“. V noči 1. na 2. t. m. je šla po Sv. Petru cesti gruča vojakov tukajšnjega c. in kr. pešpolka, ki so tako kričali „heuer gema“, da je moral intervenirati tam službeni stražnik. Tedaj so utihnili in ko so prišli do Gorščeve gostilne na Radečke cesti, so trčili skupaj s tam stojecimi civilisti, s katerimi se je začel preprič. Vojaki so hoteli za nekaterimi civilisti siloma vdreti v gostilno, kar se jim pa ni posrečilo. Spoprijeli so se ter valjali po tleh, kakor kozlički. Nastalo je znova huronsko vpitje in cele komedije sta napravila konec tja došla policijska stražnika. Pri spopadu je nekdo z neko rečjo desetnika Sechnerja tako udaril po glavi, da je krvavel. So-li pretep zakrivil vojaki ali civilisti, nam ni znano.

Na poti umrla. Ko se je predvčerajnjem iz Amerike povrnila delavčeva žena iz Brezja pri Dobu Meta Pravstova, ji je začela v vlaku bolehati 17mesečna hčerka Ana, katera je pred Beljakom umrla. Mati je s svojo mrto hčerkjo prišla v Ljubljano in zadevo takoj javila v gostilni, v kateri se je bila vstavila. Na lice mesta došla policijska komisija je konstatovala, da je deklica umrla za davico in pljučnico in odredila, da se je njen trup preneslo v mrtvašico k Sv. Kristofu.

Karambol. Predvčerajnjem popoldne sta na vogalu Stritarjeve ulice skupaj trčila nek kolesar in avtomobilist. Vsled močnega sunka je kolesar padel raz kolo in se znatno poškodoval. Nesrečo je baje zakrivil avtomobil.

Slab gospodar. Ko je v petek popoldne po Martinovi cesti vozil nek gospodar premog v Kolinsko tovarno, je napravil po poti toliko »stacionov«, da je na cesti obnemogel. Konja je ustavil, sam pa se vlegel poleg voza na cesti. Tovarniško osobje je potem spravilo premog v namenjen kraj, živilo so pa odpeljali na gospodarjev dom.

V območju osnovnega vlaka je v petek pri mestnem bajarju nek zliko-

vec nekaj vrgel. V kupeju so bili potnik, katerim se pa ni ničesar zgodilo, ker objekt ni predri šipe, marveč je vsed lučaja, ali kaj, samo razpolila. Po zlikovcu zasledujejo.

Zlonamerni splaplil se je v petek na Bleiweisovi cesti nekemu jahaču, ker se je ustrasil avtomobila. Pri tem je zadel v plinov kandelaber, pri katerem se je razbilo vsled sunka okrožno steklo, Jezdec je to takoj sam prijavil in bode skodo povrnil.

Izgubljeno in zajedno. Šolska učenka Ana Lampetova je izgubila bankovec za 10 K. — Antonija Majnova je našla črno boo. — Mizarsi pomočnik Anton Delak je našel moško pelerino. — Gdč. Jožeta Šinkovčeva je izgubila črno boo. — Gdč. Franciška Jeranova je izgubila zlatuh v obliki obroča. — Ga. Marija Tomčeva je našla ščipalnik. — Izgubil je včeraj dopoldne majhen deček na takozvanih krajših dohodnih poti (z Dunajsko cesto) na pokopališče k Sv. Krizu krzenov orvarnik (koža kune belice s svilno podlogo), okoli 50 cm dolg, 8 cm širok. Najditev naj blagovoli oddati na mestnem magistratu.

Razne stvari.

* Ali se lahko poklada konjem ječenom namesto ovsa? Ječen je težji in trši od ovs, vsled česar ga konji spočetka ne jedo radi, zato naj se ga zdobi in namesti v vodi ali celo skuh. Ječen je sicer prav tečen in po njem se konj dobro redi, je pa težko prebavljiv in ne deluje nič kaj dobro na prebavila. Poklada se ga lahko konjem brez vse skrb, meša naj se ga povele med druga krmila.

* Bele sužnje. Pred petdesetimi leti so prodajali v Ameriki zamorske sužnje po 1800 dolarjev komad. Kapital, naložen v kupčiji s sužnji, je bil torek ogromen. Mesto nekdanje kupčije z zamorskimi sužnji, evete danes kupčije z belimi sužnji. — Pravijo, da je danes v Zedinjenih državah najmanj 300.000 podanih žens, prostitutk, ki reprezentirajo vrednost 540.000.000 dolarjev. Vsako leto dosegajo 67.000 takih žens in vsak leto se proda toliko deklet za dobro petih let, kajti dlje časa tako blago ni rabljivo. Takih žensk je samo v Chicagi 37.000.

Telefonska in brzjavna poročila.

Lex Kolisko.

Dunaj, 3. januarja. Postanec Richter in tovariši so danes stavili v dejelnem zboru nujni predlog, česar vsebina se popolnoma krije s svojim predlogom dr. Koliska. Ta nujni predlog pride v razpravo v petek.

Krupni prizori v nižjeavstrijskem

Dolžnost označbe v tuzemstvu izdelanih svinčnatih barv in lepil. C. kr. trgovinsko ministrstvo je na tozadnovo vprašanje dunajski trgovski in obrtniški zbornici naznalo, da po ministrski odredbi z dne 26. aprila 1909, drž. zak. št. 63, kakor kaže njen naslov in njega vsebina, ni nikakor samo uvoz svinčnatih barv in lepil iz carinskega inozemstva, temveč tudi promet v tuzemstvu izdelanih svinčnatih barv in lepil podvržen omejitvi, da je take predmete izrecno in na viden in umljiv način označiti kot svinčnate. Ker v odredbi ni določena kakšna najmanjša mera svinca, ne more biti nobenega dvoma, da so vse barve in lepila, v katerih je sploh kaj svinca, podvržene dolžnosti deklaracije.

Carinske administrativne dolobe v Zedinjenih državah Amerike. Vlada Zedinjenih držav v Ameriki je izjavila, da je pripravljena, naši monarhiji do preklica priznati nadaljnjo navedbo v aneksu k nemško-ameriškemu trgovinskemu dogovoru iz 1. 1907. pod B. F. dogovorjenih carinskih administrativnih dolob. Glede v točki A teh določb dane začasitve o določitvi zacetanjenu kot nedelga služeče tržne cene blaga, ki se izključno za eksport v Zedinjene države prodajajo ali pa se na tuzemskem trgu eksportne države razpečavajo samo v omejenih inozičnah, je izjavila ameriška država, da z ozirom na določbe novega ameriškega tarifnega zakona ne more dovoliti nadaljnje veljave te točke. — Besedilo točk B—F omenjenih carinskih administrativnih dolob je moči vlagdati v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Ištota je interesentom na vpogled tudi nova ameriška carinska tarifa. (Payne-Tariff).

Umrli so v Ljubljani:

Dne 28. decembra 1909: Fran Tomec, zidar, ženski poln, 41 let, Radeckega cesta 11.

Dne 30. decembra 1909: Marija Potočnik, delavica žena, 67 let, Poljanska cesta 23. — na Drobeš, delavca hči, 4 mes., Strelška cesta 15.

V deželalet beluleti:

Dne 27. decembra 1909: Marija Čvar, strelška, 75 let.

Dne 28. decembra 1909: Fran Novak, hlačar, 43 let. — Anton Petaver, gostač, 45 let.

Meteorologično poročilo.

Dne 28. decembra 1909.		Srednji trdčni tlak 738 mm.			
Čas	Stanje	Barometrična	Vetar	Nebo	
1 pop	738.7	06 sr	javnod oblačno		
9 zid	741.2	-12 sl	suhod jasno		
7 zid	743.8	-35	"		
2 pop	741.6	15	" oblačno		
9 zid	746.2	30	"		
7 zid	743.3	-10	" del oblač		
Srednjepredvčasna temperatura -15.5 °C. — 27. in včerajšnja 0.5°, norm. -27.5. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm.					

Zahvala.

18

Za mnogobrojne dokaze ganljivega sočutja povodom smrti našega nepozabnega brata, oziroma svaka in strica, gospoda

Ivana Mačka

Izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo. Zahvaljujemo se tudi gg. povečem za ganljivo petje, in strelskemu klubu, saj tudi darovalcem prekrasnih venkov, in vsem, ki so prihitali od bližnjih in daleč izkazat dragemu pokojniku zadnjo čast.

Bog plačaj!

Ljubljana, 3. januarja 1910.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Rodbina Bleiweis - Trstenička izreka tem potori svojo iskreno zahvalo za vsestranske izraze sožalja ob bolezni in smrti predobrega soprogata in očeta. Srčna hvala vsem društvom in posameznikom, ki so pokojnika spremili na zadnji poti, ki so ga počastili z venci ali ki so, po pokojnikovi izrecni želji, naklonili podporu dobrodelnim in narodnim namenom. Iskrena hvala pevskemu zboru slovenske opere in društvu „Ljubljanski Zvon“ za ganljivo petje. Osobita hvala „Društvu zdravnikov na Kranjskem“ za ustavnovitev sklada v podporo onemoglim članom, s katerim se spomin blagega pokojnika časti za vse prihodnje čase.

V Ljubljani, dne 3. januarja 1910.

Može se mlat, izkušen

urtski pomočnik

Potmistroški se povrnejo. Nastop takoj. Ponudbe sprejme Rudolf Židan, urart z zlatar v Kráhem.

Priporočamo našim gospodinjam pravi : FRANČKOY: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

sl. Zag. II, Y 1161, 5:9 I. V.

Ugodna prilika!

Sole od finega špirita,

iz rastovega lesa, krasni izdelek to varje špirita, zelo močne in trpežne delma popolnoma nove deloma enkrat ratjene, velikosti vsebine po 300, 350, 40, 600 do 700 litrov za takojajoči vseh vrst vina najboljše pripomljivosti odda po prav nizkih solidnih crah tvrdka Iv. A. Hartmannova nasl. Ag. Tomazič, Ljubljana, Marije Prezje cesta. 4415

Immigrant Information Bureau

65 St. Marks Place New York (Amerika)

Može delavnega in živahnega

zastopnika

za Slovenec, bivajočega v Ljubljani.

Delovanje: Posredovanje pri povpraševanjih in navodilih. Plača 40% sprejetih vplačil. Poročilo 100 dolarjev (500 K) na duplikat. Reference zastopnikov drugih narodnosti na razpolago. 4873

Puncetta Pasini

je začisti samo 40 gramov na $\frac{1}{8}$ litra zavrete vode in

najboljši punč

je narejen. Neprimerno dobrega okusa in slasti. Dajati mu je prednost pred vsem pižamami. Priznano najboljša znamka. Uvedeno povsed.

Dobi se v vseh boljših delikatesnih trgovnah, kavarnah, restavracijah in gostilnah.

Naročila na izdelovalca Fausto Pasini v Trentu, Tirolsko ali pa na glavno zastopstvo za Ljubljano in Kranjsko Janko Traun.

Starinarji in trgovci z oblekami

dobe obleke iz starega komisnega blaga in volnenega lodna, nadalje temnosive hlače tramvajskega uslužbenca in predelane vojaške zimske in poletne koče, kakor tudi stare vojaške čevlje in škorje po najnižji ceni pri L. Pressburger in sin Dunaj XXI.

4885

Kleparska obrt

dobro opremljena, v velikem industrijalnem okraju brez konkurence, se radi bolezni proda.

Poizve se v upravnitu »Slovenske Naroda«. 4885

Selstet ali oktet

ali pa skupno za v mesto in na deželo priporoča za Kranjsko najstarejši in zanesljiv koncesijonar godbe

Avgust Zornič

Ljubljana 4884

ulica Stare pravde štev. 3.

Kontoristinja

Slovenka, z lepo pisavo, se sprejme tako. Mesečna plača K 90. Akceptirani gospodični se povrne vožnja III. razreda do Prage.

Ponudbe naj se pošiljajo na Vydrovo tovarne hranil Praga VIII.

V Trbovljah (čez 10 000 prebivalcev), se odda s 14. januarjem t. l. v najem dobro uspevajoča, nad 38 let obstoječa

pekarija

s popolno opravo.

Več se izve pri lastniku Antonu Potčavšku v Trbovljah na Stajerskem.

Ženitna ponudba.

Uradnik bi se v surho ženitve rad seznanil z izobraženo gospočico, ki ima nekaj premoženja.

Le resne ponudbe, ako mogoče s sliko, pod „A. B. št. 10“ na upravu »Slovenskega Naroda«.

Stroga tajnost se jamči.

Narodna čitalnica v Ljubljani usoja si vsem svojim cenj. članom naznaniti žalostno vest, da je njen dolgoletni in prezaslužni predsednik, gospod

dr. Karel vitez Bleiweis-Trstenički

častni meščan in bivši podžupan ljubljanski, častni član „Društva zdravnikov na Kranjskem“, predsednik raznih narodnih društev itd. itd.

dne 21. decembra 1909 po kratki bolezni premnul.

V Ljubljani, dne 3. januarja 1910.

Odbor „Narodne čitalnice v Ljubljani“.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Podružnice v Slijetu, Celotcu, Trstu in Sarajevu.

Rezervni fond 350.000 kron.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1 0
4 2 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevнем kurzu.

Izprašan kurilec

za hotel, zmožen obh. deželnih jezikov, ozenjen, trezen in zelo zanesljiv, se sprejme tako.

Ponudbe z navedbo starosti, zahtivo plača in prepisom izpričeval pod „Kurilec“ na uprav. »Slov. Naroda«.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNIŽEVNOST IN PROSVETU

LETNIK XXVII. (1907).

Izbaja po 4 polo občinam v veliki osnovni po eden put na mesec v avtočini ter enkrat v rok z E do h, pol rok z E do h, četrta rok z E do h.

Za vse novovrstne delnice z E do h na loto. Ponosom svetki se dobivajo po 60 h. „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Hotel Jekler

na Bledu

v sredini zdravišča, se odda za dobo 5 let. — Sedanja najemščina je znašala 2400 kron. V bodoče se bode oddal hotel doličnemu, ki bo ponudil najvišjo najemščino. — Interesenti naj se blagovolijo obrniti pismenim potom na g. Jakoba Peternola na Bledu, kateremu naj se obenem naznani tudi ponudena višina najemščine.

15

Zahvala.

19

Rodbina Bleiweis - Trstenička izreka tem potori svojo iskreno zahvalo za vsestranske izraze sožalja ob bolezni in smrti predobrega soprogata in očeta. Srčna hvala vsem društvom in posameznikom, ki so pokojnika spremili na zadnji poti, ki so ga počastili z venci ali ki so, po pokojnikovi izrecni želji, naklonili podporu dobrodelnim in narodnim namenom. Iskrena hvala pevskemu zboru slovenske opere in društvu „Ljubljanski Zvon“ za ganljivo petje. Osobita hvala „Društvu zdravnikov na Kranjskem“ za ustavnovitev sklada v podporo onemoglim članom, s katerim se spomin blagega pokojnika časti za vse prihodnje čase.

19

V Ljubljani, dne 3. januarja 1910.

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvleček iz voznega reda.

Veljavom od 1. oktobra 1900.

Osebni vlak v Ljubljano (čet. žel.)

7:48 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Trbiš, Jesenice, Trbiš, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čes Področčico), Celovec.

7:58 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Tolice, Kočevo.

8:00 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čes Področčico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11:40 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Trbiš, Jesenice, Trbiš, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čes Področčico), Celovec.

12:30 popoldne: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Tolice, Kočevo.

8:22 popoldne: Osebni vlak v smeri: Trbiš, Jesenice, Trbiš, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čes Področčico), Celovec.

8:23 zvečer: Osebni vlak v smeri: Trbiš, Jesenice, Trbiš, Beljak, (čes Področčico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7:40 zvečer: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Tolice, Kočevo.

10:00 popoldne: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiš, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čes Področčico) Prago, Draždane, Berlin.

Osebni vlak v Ljubljano (državne železnice):

7:28 zjutraj: Osebni vlak v Kamnik.

2:05 popoldne: Osebni vlak v Kamnik.

7:10 zvečer: Osebni vlak v Kamnik.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Zaloga moke Vinko MAJDIČ Kranj Peter Jarše

v Ljubljani: Emonska cesta 2, v Šiški: Jernejeva ulica 231.
Naročila se sprejemajo v obeh skladisih in tudi v Ljubljani,
Dunajska cesta 32. — Telefon št. 165.

Karel Meglič
lastnik tvrdke Lavrenčič & Domicelj.
Žitna trgovina.

4452

Knjige s slikami za otroke:

Deca romo okrog doma, broš.	K — 24
Naše domače živali, broš.	— 40
Neotova barkska broš.	— 50
Kaj priopoveduje čarownica, broš.	— 20
" na lepenki	— 40
Podobe iz živalstva, broš.	— 80
(Leporello)	— 50
Pavluša in nuša	— 60
Palčki Poljanci	— 30
Radost malih, broš.	— 40
Snegulčica, broš.	— 20
" na lepenki	— 60
Trnjeva rožica	— 80
Vesela mladina, broš.	— 70
Vesela družica	— 40
Zlata radost	— 70
(Leporello)	— 50
Živali naše priateljice, broš.	— 70
Modri Janko	— 20

Knjige za slikanje:

Tuckov, Zaklad za otroke	K 1—
> Otroški vrtec	1—
> Za kratke čas	1—
> Mladi umetniki	1—
Mladinski spisi:	
Amicis: Srce, 4 zvezki à 40 h K	1:60
Andersen: Pravilice za mladino,	
vez.	1—
Brinar: Medvedji lov. Čukova go-	
stija, kart.	— 80
Campe: Odkritje Amerike	2—
Cegnar Fr.: Babica. Povest	— 20
Cigler Janez: Sreča v nesreči	— 76
Freuenfild Jos.: Venček pravljic	
in priopovedek	— 40
Gangl Eng. Pisnice	— 50
> Zbrani spisi za mladino	1—
Hubad Fran: Priopovedke za mladino I. in II. zv. à 40 h	— 80

Narodna knjigarna v Ljubljani
Prešernova ulica štev. 7.

Češki salonski briketi

so najbolje priporočajo vsakemu, ki išče štedilno in zanesljivo dobro hrano. — Dobijo se le pri J. Paušnu, Nova ulica štev. 3 v Ljubljani. 4871

Vsem cenj. gostom in odjemalcem, prijateljem in znancem želim 4729

srečno in veselo
novo leto

proseč za nadaljno blago-naklonjenost.

Avguštin Zajec
restavrator

Ljubljana, Sodniška ulica 6.

Vsem p. n. gg. naročnikom, odjemalcem in gostom ter prijateljem in znancem želiva 4615

srečno in veselo
novo leto!

Alojzij in Ana Zajec,
vinotrezec
v Spodnji Šiški.

Izšel je priljubljeni
Legvartov
Koledar
za kmetcovelca
s posebno izbrano in izvrstno
vsebino v vseh strokah kmetijstva
in gospodarstva.
Noben kmetcovelc naj ne
bo brez tega praktičnega koledarja, ki mu bo povsod dober
svetovalec.
Knjiga je v zepni obliki, ve-
zana v močno usnjeno imita-
cijo in velja brez poštnine
K 1:60, s poštino **K 1:80**.
Pri 10 iztisih se da enega za namek.
Naroča se pri 4759
Ivanu Bonaču
v Ljubljani.
Znesek naj se pošlje naprej.

Ravnokar se došli
krasni

reklamni koledarji
za leto 1910.

s torbico ali brez torbice.
katere oddajam vzliz elegantni
izdelavi po 4335

strajno nizkih cenah.
Natisk firme
brezplačno.

Nihče
naj ne opusti, predno kaj kupi,
zahtevati moje vzorce in cene.
Postrežba točna in solidna.

Ivan Bonač
tovarna papirja na debelo
čistkovne ulice, usnji pleti.

Slov. tvrške v Ljubljani.

Čevljarske:

„Združeni čevljari“
trgovina s čevljimi za gospode, dame in otroke,
Wolfsove ulice štev. 14.

Gostilne in restavracije:

Avguštin Zajec
restavracija,
Sodniška ulica štev. 6.

Galanterijsko blago:

A. Skulj
trgovina s papirjem,
Poljanska cesta štev. 12.

Knjigarno:

Narodna knjigarna
Zaloga papirja, šolskih in drugih knig
Ljubljana, Prešernova ulica št. 7.

Ivan Vrečko

trgovina s papirjem in galant. blagom,
Sv. Petra cesta štev. 31.

Knjigoveznice:

Katol. tiskovnega društva
Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Lekarne:

M. Ph. Josip Čižmár
lekarna „pri Zlatem orlu“,
Jurčičev trg.

Lekarna Leustek

„pri Mariji pomagaj“,
Resljeva cesta, (poleg jubilejn. mosta).

Lekarna Trnkoczy

Ljubljana
Mestni trg (poleg rotovščice).

Manufakturno blago:

Janko Češnik
„pri Češniku“
trgovina z manufakturnim blagom
Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarjeve ulice.

J. Kostevec

modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra
cesta št. 4.

Lenasi & Gerkman
trgovina s suknjenim blagom,
Stritarjeve (Špitalske) ulice.

J. Lozar

manufakturna trgovina
Mestni trg št. 7.

A. & E. Skaberne

trgovina z manufakturnim blagom
na debelo in drobno,
Mestni trg št. 10.

Franc Ksav. Souvan

manufakturna trgovina na debelo,
Franovo nabrežje.

Franc Ksav. Souvan

manufakturni trgovini na drobno,
Mestni trg, nasproti mest. magistrata.

Franc Součan, sin

manufakturna trgovina na drobno,
Mestni trg 22, staro Součanova hiša.

Franc Součan, sin

manufakturna trgovina na debelo,
Mestni trg 28.

Modno in mešano blago:

Matej Orček
trgovina z mešanim blagom,
zalog modernih oblik,
Kolodvorske ulice štev. 26.

Josipina Podkrajšek

modna trgovina,
Jurčičev trg.

A. Šinkovic dediči

modna trgovina,
Mestni trg štev. 19.

Katinka Widmayer

trgovina z vsakovrstnim blagom za otroke
dame in gospode, pri „Solncu“ za vodo.

Perilo:

Marija Alešovec

perilo za gospode in dame, opreme,
učilišče za davanje perila,
Poljanska cesta štev. 22.

Posejilnice:

Kmettska posojilnica

ljubljanske okolice, sprojava hranilne vloge

in daje posojila, Dunajska cesta štev. 17.

Obrtno pomožno društvo

r. s. so. s. Kongresni trg 4.

sprojemahranilne vloge in daje posojila.

Prva jugoslovanska tiskarna dret
Josip Košmerl

Ljubljana, praporča svoje izborne in drože
(kvass).

Slaščičarne:

Jakob Zalaznik
slaščičarna, kavarna in pekarija,
Stari trg št. 21.

Specijalsko blago:

Josip Boltar
trgovina z mešanim blagom,
Florijanska ulica št. 17.

Urarji in zlatarji:

Milko Krapš

urar in trgovec z zlatino in srebrino
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.